

czwartek, 04.06.2026

Dziś uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa + MODLITWA

Boże Ciało to uroczystość ku czci Najświętszego Sakramentu, jej głównym punktem jest procesja. Wychodzimy na ulice z Chrystusem obecnym w Najświętszym Sakramencie, żeby Jego błogosławieństwo mogło dotrzeć do każdego człowieka - wyjaśnia prymas Polski abp Wojciech Polak.

Przypadające w czwartek Boże Ciało to jedno z głównych i najbardziej uroczystych świąt obchodzonych przez Kościół katolicki. W naszym kraju jest uroczystością obchodzoną w ostatni czwartek po oktawie Zesłania Ducha Świętego, jest to zatem święto ruchome.

Głównym punktem obchodów jest procesja eucharystyczna ulicami miasta. Uczestnictwo w niej to publiczna manifestacja wiary.

"Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej, którą tradycyjnie w Polsce nazywamy Bożym Ciałem, jest przede wszystkim okazją do tego, by obecność Jezusa w tajemnicy Eucharystii pośród swojego ludu uczynić świadectwem dla innych. I stąd też wychodzimy na ulice naszych wiosek i miast z Chrystusem obecnym w Najświętszym Sakramencie, żeby Jego błogosławieństwo i Jego moc mogły dotrzeć do każdego człowieka" - podkreślił w rozmowie z PAP prymas Polski abp Wojciech Polak.

Pierwsze procesje w uroczystość Bożego Ciała odbywały się w latach 1265-75 w Kolonii, w Niemczech. Niesiono podczas nich krzyż z Najświętszym Sakramentem. Pod koniec XV w. procesje były już powszechne w Niemczech, Anglii, Francji, w północnych Włoszech i Polsce.

Jak jednocześnie dodał, my - jako chrześcijanie, niosąc Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie przez ulice naszych wiosek i miast, sami dajemy świadectwo. "Nie idziemy sami, to nie jest pochód, w którym idziemy i prezentujemy naszą wiarę, czy przedstawiamy zasady naszej wiary, ale jest to procesja z Jezusem. A więc przekonani jesteśmy, że to On idzie z nami i pokazuje to, co jest w życiu najważniejsze, rozświeśla drogi życia i przychodzi do każdego człowieka" - zaznaczył prymas.

Sens tego pójścia z Chrystusem poza Kościół, to - wyjaśnił hierarcha - "doświadczenie obecności i bliskości Boga wobec każdego człowieka".

W Polsce Boże Ciało jest dniem wolnym od pracy. To święto zobowiązujące katolików do uczestnictwa w tym dniu we mszy świętej.

Pamiętkę ustanowienia Najświętszego Sakramentu obchodzi Kościół właściwie w Wielki Czwartek, jednak wówczas Chrystus rozpoczyna swoją mękę, dlatego od XIII w. obchodzone jest osobne święto Bożego Ciała.

Bezpośrednią przyczyną ustanowienia święta Bożego Ciała były objawienia Julianny Cornillon z Francji, która w 1209 r. miała widzenia jasnej tarczy księżycy z zarysowaną ciemną plamą. Widzenia te zostały zinterpretowane jako skutek braku wśród świąt kościelnych dnia poświęconego Najświętszemu Sakramentowi.

Pod wpływem tych widzeń biskup Robert w 1246 r. ustanowił takie święto dla diecezji Liege. W 1252 r. zostało ono rozszerzone na Germanię. W 1264 r. papież Urban IV bullą "Transiturus" ustanowił święto Bożego Ciała dla całego Kościoła. Stało się to rok po cudzie eucharystycznym w Bolsenie - wówczas zaczęła krwawić hostia w rękach księdza wątpiącego w transsubstancjację (przemiana chleba i wina w ciało i krew Jezusa Chrystusa). Korporał, na który spadły krople krwi, jest przechowywany w katedrze w miejscowości Orvieto.

Na termin obchodów Bożego Ciała wyznaczono czwartek w oktawie Trójcy Przenajświętszej. Z powodu śmierci papieża Urbana IV jego bulla w tej sprawie nie została ogłoszona. Uczynił to dopiero papież Jan XXII w 1317 r.

Pierwsze procesje w uroczystość Bożego Ciała odbywały się w latach 1265-75 w Kolonii, w Niemczech. Niesiono podczas nich krzyż z Najświętszym Sakramentem. Pod koniec XV w. procesje były już powszechne w Niemczech, Anglii, Francji, w północnych Włoszech i Polsce. Budowano cztery ołtarze jako stacje procesyjne. W uroczystym pochodzie ze śpiewem uczestniczyło duchowieństwo, cechy rzemieślnicze, bractwa kościelne, szkoły i rzesze wiernych.

Na czele procesji niesiona jest zawsze monstrancja z Najświętszym Sakramentem. Procesja z monstrancją zatrzymuje się kolejno przy czterech ołtarzach. Ołtarzy jest tyle, ilu było ewangelistów. Na każdym przystanku czytane są fragmenty z jednej Ewangelii, a więc po kolei - Mateusza, Marka, Łukasza i Jana.

Jako pierwszy obchody święta Bożego Ciała w Polsce wprowadził w diecezji krakowskiej w 1320 r. bp Nanker. Już w XIV w. procesje odbywały się w Płocku. W późnym średniowieczu i renesansie największym sanktuarium kultu Bożego Ciała w naszym kraju był poznański kościół Bożego Ciała.

W Polsce przed rozbiorami w procesji stołecznej kapłan niosącego monstrancję z Najświętszym Sakramentem podtrzymywał król wspólnie z najwyższymi dostojnikami państwowymi. Uczestnictwo wiernych w procesji łączyło się z manifestacją uczuć narodowych.

W okresie II Rzeczypospolitej procesje Bożego Ciała w Warszawie były niezwykle uroczyste celebrowane. W pierwszych latach po wojnie (1945-48) w warszawskiej procesji prymasowi towarzyszyli przedstawiciele komunistycznych władz, chcący w ten sposób zyskać uznanie społeczeństwa.

Konferencja Plenarna Episkopatu Polski 17 lutego 1967 r. zmodyfikowała obrzędy procesji Bożego Ciała, wprowadzając w całej Polsce nowe modlitwy przy każdym z czterech ołtarzy oraz czytania z czterech Ewangelii, tematycznie związane z Eucharystią.

skz/ akw/ par/

Modlitwa uwielbienia i dziękczynienia na dziś

Panie Jezu Chryste, obecny prawdziwie w Najświętszym Sakramencie Ołtarza, w dniu Twojej Eucharystycznej chwały wychodzimy, aby oddać Ci hołd. Dziękujemy Ci za dar Twojego Ciała i Krwi, które są dla nas pokarmem na życie wieczne. Ufamy Twojej obecności i prosimy, abyś prowadził nas bezpiecznie przez wszystkie dni naszej codzienności. Amen.

Źródło:

<https://dzieje.pl/dziedzictwo-kulturowe/o-tradycji-i-znaczeniu-uroczystosci-bozego-ciala>

<https://nikidw.edu.pl/boze-cialo-swieto-o-dlugiej-tradycji/> (grafika)